

Subiect: Propuneri cu privire la revizuirea Planului național de acțiuni de implementare a Acordului de Asociere pentru anii 2017-2019 (PNAAA)

Adresată: Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Direcția Integrare Europeană <die@mfa.md>

Prezentată de: Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) <www.crjm.org>
Persoane de contact: Ilie CHIRTOACĂ, Consilier juridic, email: ilie.chirtoaca@crjm.org,
Daniel GOINIC, consilier juridic, email: daniel.goinic@crjm.org; contact@crjm.org

Data: 15 Februarie 2018

Expediat prin e-mail (format docx. și .pdf)

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) apreciază oportunitatea de a remite recomandări scrise asupra Planului național de acțiuni de implementare a Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2017-2019 (PNAAA) în urma audierilor publice organizate la 30 ianuarie 2018.

CRJM apreciază înalt eforturile întreprinse de către MAEIE pentru implementarea acțiunilor programate în anul 2017 și invită autoritățile Republicii Moldova să dubleze aceste eforturi pe parcursul anului 2018, în special în partea ce ține de consolidarea independenței justiției și organelor specializate în lupta împotriva corupției, promovarea drepturilor omului, inclusiv a egalității și nediscriminării, precum și promovarea unui mediu legal favorabil pentru societatea civilă. Toate aceste acțiuni sunt necesare pentru onorarea angajamentelor față de cetățenii Republicii Moldova și Partenerii de Dezvoltare în frunte cu Uniunea Europeană.

În continuare CRJM propune și câteva recomandări punctuale asupra PNAAA în următoarele domenii de competență: (a) dezvoltarea, consolidarea și creșterea stabilității și a eficacității instituțiilor democratice și a statului de drept; (b) asigurarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale; (c) realizarea de noi progrese în ceea ce privește reforma sistemului judiciar și a legislației, astfel încât să se asigure independența sistemului judiciar, să se consolideze capacitatea administrativă a acestuia și să se garanteze imparțialitatea și eficacitatea organismelor de asigurare a respectării legii; (d) asigurarea eficacității în lupta împotriva corupției, precum și (e) cooperarea cu societatea civilă. În viziunea noastră, completarea și implementarea acestor acțiuni pe parcursul anului 2018 vor contribui la realizarea eficientă a obiectivelor PNAAA.

Sperăm că aceste comentarii vor fi utile. CRJM rămâne în continuare un partener deschis spre cooperare și va asigura sprijinul în procesul de monitorizare și implementare al PNAAA.

ANEXA – RECOMANDĂRI DETALIATE

Nr. art. și prevederea Acordului de Asociere	Prevederea actuală din măsurile de implementare a PNAAA / Măsurile de implementare	Propuneri de completare / modificare a PNAAA	Justificare
TITLUL II. DIALOGUL POLITIC ȘI REFORMELE, COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE			
<p>Art. 3 (e) Consolidarea respectării principiilor democratice, a statului de drept și a buneii guvernante, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, precum și contribuirea la consolidarea reformelor politice naționale</p>	<p>Asigurarea aplicării legilor și reglementărilor împotriva discriminării din orice motiv, inclusiv a Legii cu privire la asigurarea egalității, și consolidarea capacității Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării („Consiliul pentru egalitate”)</p>	<p>Sușinem modificarea cu următoarele recomandări</p>	<p>Recomandăm consolidarea cadrului normativ în special prin posibilitatea modificării Legii nr. 121 din 25 iunie 2012 cu privire la asigurarea egalității și a Legii nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (CPPEAE) în partea ce ține de extinderea listei criteriilor protejate, introducerea unui șir de definiții cheie în domeniu: introducerea competențelor CPPEAE de a sesiza Curtea Constituțională și de a aplica direct sancțiuni pentru fapte de discriminare, precum și un șir de prevederi tehnice pentru îmbunătățirea activității Consiliului. Scopul acestor recomandări se bazează în special pe necesitatea acordării unui mecanism eficient de prevenție și investigație a cauzelor de discriminare precum și pe necesitatea acordării unui remediu efectiv victimelor discriminării. Recomandările sunt făcute în special în baza concluziilor studiului „Analiza compatibilității legislației din Republica Moldova cu standardele europene în domeniul egalității și nediscriminării” și Recomandărilor specifice asupra</p>

Centrul de Resurse Juridice din Moldova

str. A. Țiusev 33, MD-2001 Chișinău, Republica Moldova

+37322843601

+37322843602

contact@crjm.org

www.crjm.org

CRJM.org

CRJMoldova

			proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (revizuirea cadrului normativ privind nediscriminarea și asigurarea egalității) expediate Ministerului Justiției la 7 decembrie 2017.
	Proiectul PNAAA nu prevede acțiuni de reglementare a concursului public la selectarea de către Parlament a candidaților în instituții publice, atunci când numirile sunt în sarcina Parlamentului.	<p>Propunem completarea PNAAA cu o nouă măsură de implementare:</p> <p>L – act nou</p> <p>Proiect de lege cu privire la regulile de selectare a candidaților și/sau numire în funcție a candidaților la funcțiile publice numite de Parlament.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indicatori de performanță: actul normativ elaborat, adoptat și intrat în vigoare • Instituție responsabilă: Ministerul Justiției, Guvernul, Parlamentul • Termenul de realizare: trimestrul III 2018 • Costuri: nu necesită resurse financiare 	Parlamentul numește în funcții conducători și membri ai instituțiilor publice, cum ar fi membrii CSM și CSP din rândul profesori de drept/membri ai societății civile; președintele și membrii Curții de Conturi, membrii Consiliului pentru prevenirea și combaterea discriminării și asigurării egalității, președintele și judecătorii Curții Supreme de Justiție (CSJ). În unele cazuri, concursurile deja au fost organizate de instituțiile care au propus acele candidaturi și rolul Parlamentului este de a confirma/infirma candidaturile propuse de alte instituții (de ex., judecătorii la CSJ). În celelalte cazuri, când persoanele sunt numite în funcții fără a fi propuse de alte instituții, Parlamentul are rolul de a organiza concursuri. Aceste concursuri nu sunt reglementate în toate cazurile și nici nu există reguli unice privind organizarea acestora. În acest caz, există riscul selectării candidaților pe criterii politice. De asemenea, există riscul ca persoanele să fie numite în grabă, fără ca deputații să fie informați adecvat cu privire la candidaturile care urmează a fi votate. Această situație s-a perpetuat și în anul 2017 atunci când la 4 decembrie 2017, Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului a adoptat deciziile nr. 239 și nr. 240 și a anunțat concursul pentru suplinirea a trei locuri vacante CSP și CSM. La 15 decembrie 2017 au fost aleși mai mulți candidați la CSM și SCP fără criterii clare de departajare și fără

			<p>asigurarea unui proces transparent de apreciere a candidaților. (Pentru mai multe detalii, a se consulta: http://crjm.org/wp-content/uploads/2017/12/2017-12-14-Declaratie-Parlament-consurs-CSM-si-CSP.pdf)</p> <p>Pentru a evita astfel de situații, este nevoie de reglementarea unor reguli clare și adecvate pentru selectarea și/sau numirea în funcții de către Parlament. Un exemplu de bună practică rămâne a fi selectarea judecătorului la Curtea Constituțională din partea Guvernului prin concursul public petrecut în noiembrie 2015. În acest caz, pentru prima dată un judecător la Curtea Constituțională a fost selectat potrivit unui concurs public, potrivit unor criterii clare, obiective, transparente și bazate pe merit.</p> <p>Prevederea unor reguli clare de selectare și/sau numire în funcțiile publice de către Parlament constituie o garanție importantă pentru depolitizarea instituțiilor publice.</p>
<p>(4) Reforma internă</p> <p>b) asigurarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale</p>	<p>Adoptarea unei noi legi privind organizațiile neguvernamentale, în conformitate cu standardele internaționale, care, printre altele, va îmbunătăți cadrul juridic pentru participarea efectivă a societății civile în procesul decizional</p>	<p>Propunem completarea acțiunii:</p> <p>Adoptarea legii cu privire la organizațiile necomerciale, în conformitate cu standardele internaționale și asigurarea unui mediu legal favorabil pentru activitatea organizațiilor societății civile și protecția împotriva acțiunilor de limitare a activității acestora.</p>	<p>Autoritățile moldovenești au reluat lucrările privind proiectul Legii cu privire la organizațiile necomerciale elaborat de Ministerul Justiției. În același timp, în urma evoluțiilor acestui proiect din 2017 (inițiativa Ministerului Justiției de a limita finanțarea OSC-urilor din exteriorul țării), autoritățile trebuie să nu admită alte inițiative menite să înăsprescă controlul autorităților asupra activității OSC-urilor din partea statului. În acest sens, autoritățile trebuie să întreprindă eforturi suplimentare de monitorizare și supraveghere a faptului că mediului sectorului asociativ nu este supus presiunilor.</p>

		<p>L – act nou</p> <p>Proiect de lege cu privire la organizațiile necomerciale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indicatori de performanță: actul normativ elaborat, adoptat și intrat în vigoare • Actul normativ corespunde Standardelor Internaționale și Europe în domeniul libertății de asociere • Instituție responsabilă: Ministerul Justiției, Guvernul, Parlamentul • Termenul de realizare: trimestrul II 2018 • Costuri: nu necesită resurse financiare 	
<p>(4) Reforma internă</p> <p>c) Realizarea de noi progrese în ceea ce privește reforma sistemului judiciar și a legislației, astfel încât să se asigure independența sistemului judiciar, să se consolideze</p>	<p>Asigurarea promovării judecătorilor și procurorilor, inclusiv în cazul procurorilor șefi și în instanțele superioare, de către o autoritate independentă prin intermediul unor criterii transparente, obiective și bazate pe merite și al unor proceduri de selecție</p>	<p>Completarea PNAAA cu acțiuni noi specifice pentru selecția și promovarea judecătorilor</p> <p>Modificarea cadrului juridic și a practicilor privind asigurarea numirii și promovării judecătorilor în baza de merit, în special:</p> <p>(a) revizuirea criteriilor de selecție și promovare a judecătorilor în conformitate cu standardele</p>	<p>Recomandările sunt propuse în baza Documentului de politici publice: „Selecția și promovarea judecătorilor – provocări și necesități” (2017). Documentul reflectă rezultatele analizei procesului de selecție și promovare a judecătorilor în Republica Moldova pe parcursul a 4.5 ani (ianuarie 2013 – mai 2017) în care au autorii au stabilit curențe cu privire la selecția și promovarea judecătorilor. Autorii studiului au semnalat printre altele, că rolul evaluării efectuate de Colegiul de Selecție în continuare este minimalizat, numărul numirilor în funcție în urma concursurilor cu participarea unui singur candidat trezește îngrijorări în timp ce frecvența mare de</p>

<p>capacitatea administrativă a acestuia și să se garanteze imparțialitatea și eficacitatea organismelor de asigurare a respectării legii</p>	<p>echitabile, în conformitate cu standardele europene</p>	<p>internaționale și cele mai bune practici, inclusiv criteriile de promovare la Curtea Supremă de justiție.</p> <p>(b) modificarea cadrului de reglementare pentru a se asigura că toate locurile vacante în sistemul judiciar sunt completate prin concursuri periodice, de 2-3 ori pe an.</p> <p>(c) asigurarea priorității celor mai buni candidați la concursuri de a alege din lista de posturi vacante.</p> <p>L – act de modificare</p> <p>Regulamentul cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indicatori de performanță: Regulament elaborat, adoptat și intrat în vigoare • Instituție responsabilă: CSM, Ministerul Justiției • Termenul de realizare: trimestrul III 2018 • Costuri: nu necesită resurse financiare 	<p>organizare a concursurilor pentru fiecare post separat trezește îngrijorări serioase. Rezultatele analizei mai relevă că practica de anunțare neplanificată a concursurilor duce la organizarea unui număr mare de concursuri, fiind o metodă deficicientă de selectare/promovare a celor mai buni candidați. Toate acestea împiedică selecția și promovarea în bază de merit și în final realizarea de noi progrese în ceea ce privește reforma sistemului judiciar și independența justiției.</p>
---	--	--	--

	<p>Proiectul PNAAA nu prevede acțiuni suficiente de asigurare a independenței judecătorilor și profesionalismului sistemului judiciar</p>	<p>Propunem completarea PNAAA cu următoarele acțiuni:</p> <p>(a) Modificarea legislației pentru a elimina verificarea periodică obligatorie a judecătorilor de către Serviciul de Informații și Securitate.</p> <p>L – act de modificare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul de lege pentru completarea Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 • Indicatori de performanță: • Modificări elaborate, adoptate și intrate în vigoare • Instituție responsabilă: CSM, Ministerul Justiției; • Termenul de realizare: trimestrul IV 2018 <p>Costuri: nu necesită resurse financiare</p>	<p>Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 5 decembrie 2017, au fost declarate neconstituționale un șir de prevederi ale Legii nr. 271 din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice (verificarea periodică a judecătorilor de către SIS). Parlamentul trebuie să opereze modificările necare la cadrul legal pentru a implementa hotărârea Curții Constituționale. Aceste modificări urmează a fi tratate cu prioritate având în vedere importanța acestora pentru a asigura independența judecătorilor.</p>
TITLUL III. JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE			

<p>12. Supremația legii</p> <p>(1) În cadrul cooperării în spațiul de libertate, securitate și justiție, părțile acordă o importanță deosebită promovării statului de drept, inclusiv independenței sistemului judiciar, accesului la justiție și dreptului la un proces echitabil.</p>	<p>L1. Act de modificare</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova în partea ce ține de termenul inițial de numire a judecătorilor și selectarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, precum și în vederea concretizării rolului Consiliului Superior al Magistraturii în procesul de autoadministrare a sistemului judecătoresc, componenței și competențelor acestuia</p>	<p>Propunem revizuirea termenului de implementare:</p> <p>Trimestrul IV 2018</p>	<p>În mai 2017, Guvernul a retras din Parlament acest proiect de lege din motive inexplicabile. La câteva luni, Ministerul Justiției a prezentat pentru consultări publice un nou proiect de lege de modificare a Constituției, care a fost adoptat de Guvern, avizat pozitiv de Curtea Constituțională și înregistrat la 18 ianuarie 2018 la Parlament. Acesta nu poate fi votat mai devreme de 6 luni de la avizul Curții Constituționale (5 decembrie 2017). Din aceste motive propunem modificarea termenului de adoptare a acestui proiect.</p>
	<p>L3. Act de modificare</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea Constituției Republicii Moldova în partea ce ține de componența și criteriile de selectare a judecătorilor Curții Constituționale</p>	<p>Propunem revizuirea termenului de implementare:</p> <p>Trimestrul IV, 2018</p>	<p>La sfârșitul anului 2016, Guvernul deja a înregistrat inițiativa de modificare a Constituției. Deși proiectul a fost înregistrat la 21 decembrie 2016 și a fost avizat pozitiv între timp de către Curtea Constituțională, proiectul nu a adunat suficiente voturi pentru a fi votat de către Parlament. Recomandăm reluarea în mod prioritar a acestei activități și aprobarea către sfârșitul anului 2018 a Proiectului de lege cu privire la modificarea Constituției (componența și criteriile de selectare a judecătorilor Curții Constituționale).</p>

	<p>L4. Act nou Proiectul de lege cu privire la Curtea Constituțională</p>	<p>Propunem modificarea acțiunii după cum urmează:</p> <p>Proiectul de lege cu privire la Curtea Constituțională este adoptat și asigură numirea în bază de merit a judecătorilor și independența instituției</p>	<p>Proiectul de lege cu privire la Curtea Constituțională este necesar. Modificările propuse referitoare la componența Curții Constituționale (numărul judecătorilor) și durata exercitării mandatului judecătorilor Curții (termenul și durata mandatului unic vor contribui la fortificarea independenței instituției și evitării blocajelor instituționale. În același timp, proiectul necesită a fi îmbunătățit pentru a prevedea în mod clar (a) modul și condițiile de selectare judecătorilor Curții Constituționale; (b) principiile de activitate ale Curții (principiul publicității); (c) mecanismele de răspundere disciplinară a judecătorilor Curții; (d) garanțiile pentru revocarea din funcție a judecătorilor Curții; precum și (e) garanțiile sociale legate de exercitarea funcției de judecător al Curții Constituționale. Un element esențial constituie și procedura de selecție a viitorilor candidați la funcția de judecător al Curții Constituționale. Modificările respective sunt deosebit de importante pentru îmbunătățirea activității Curții Constituționale, fortificarea independenței judecătorilor Curții și creșterea legitimității Curții drept instituție independentă - garant al respectării statului de drept și supremației.</p> <p>Recomandările propuse au la bază opinia CRJM cu privire la proiectul Legii cu privire la Curtea Constituțională expediate la 20 noiembrie 2017 către Ministerul Justiției.</p>
	<p>L5. Act de modificare Proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative</p>	<p>Susținem modificarea cu următoarele recomandări de</p>	<p>Asigurarea unei funcționări responsabile și eficiente a CSM este posibilă prin mai multe acțiuni, în special prin modul de selectare a membrilor CSM din rândul profesorilor de drept</p>

	<p>(consolidarea capacităților funcționale ale Consiliului Superior al Magistraturii și Inspecției Judiciare și aducerea în concordanță a legislației referitoare la răspunderea disciplinară a judecătorilor cu recomandările Comisiei de la Veneția)</p>	<p>modificare a măsurilor de implementare:</p> <p>L – act de modificare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (consolidarea capacităților de funcționare CSM) • Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor • Proiect de lege cu privire la regulile de selectare a candidaților și/sau numire în funcție a candidaților la funcțiile publice numite de Parlament. • Indicatori de performanță: • Modificări elaborate, adoptate și intrate în vigoare • Instituție responsabilă: CSM, Ministerul Justiției; • Termenul de realizare: trimestrul IV 2018 <p>Costuri: nu necesită resurse financiare</p>	<p>(a se vedea inclusiv recomandarea PNAAA cu privire la acțiuni de reglementare a concursului public la selectarea de către Parlament). O altă intervenție necesară ține de motivarea adecvată și suficientă a deciziilor CSM. Aceste modificări pot fi introduse prin modificarea cadrului legislativ, însă este în același timp importantă schimbarea practicii de aplicare a legii de către CSM.</p> <p>În partea ce ține de răspunderea disciplinară a judecătorilor, CRJM recomandă evidențierea în PNAAA a necesității de modificare a legislației cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor prin consolidarea statutului, mărirea numărului inspectorilor-judecători și responsabilizarea Inspecției Judiciare, reducerea etapelor și organelor implicate în examinarea sesizărilor cu privire la abaterile disciplinare ale judecătorilor și revizuirea unor abateri disciplinare.</p> <p>În același timp, Inspecția Judiciară urmează să își îmbunătățească calitatea verificărilor efectuate în cauzele disciplinare și să prezinte acuzarea în cauzele disciplinare. Plenul Colegiului Disciplinar și Consiliul Superior al Magistraturii urmează să îmbunătățească motivarea hotărârilor în cauzele disciplinare, asigurând analiza fiecărei abateri invocate. Curtea Supremă de Justiție urmează să examineze cauzele disciplinare pe fond și pe procedură și să publice hotărârile integrale în toate cauzele disciplinare examinate.</p> <p>Pentru mai multe detalii în ceea ce privește consolidarea capacităților instituțiilor justiției, a se vedea:</p>
--	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> • Raportul de Monitorizare Transparența și eficiența Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova (ianuarie 2015 – martie 2016) • Analiza legislației și practicii privind răspunderea disciplinară a judecătorilor (2015-2016) • Selecția și promovarea judecătorilor în Republica Moldova – provocări și necesități (2017)
TITLUL IV. COOPERAREA ECONOMICĂ ȘI ALTE TIPURI DE COOPERARE SECTORIALĂ			
CAPITOLUL 26. COOPERAREA CU SOCIETATEA CIVILĂ			
(a) Asigurarea implicării societății civile în relațiile UE–Republica Moldova, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a prezentului acord	Proiectul PNAAA nu prevede acțiuni de implementare și îmbunătățire a mecanismelor existente de cooperare cu societatea civilă	<p>Propunem o acțiune suplimentară: Asigurarea implicării societății civile prin consolidarea mecanismelor existente de cooperare precum și prin eliminarea barierelor birocratice de limitare a accesului la informații în toate domeniile de aplicare a prezentului acord</p> <p>L – act de modificare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hotărârea de Guvern nr. 967 cu privire la mecanismul de consultare publică în procesul decizional • Legea cu privire la transparența în procesul 	<p>PNAAA urmează să includă mai multe acțiuni specifice menite să creeze un spațiu legal deschis care să permită participarea plenară a organizațiilor societăți civile în procesul de luare a deciziilor atât la nivelul Guvernului cât și Parlamentului. În prezent, posibilitatea de a interveni în procesul decizional este limitată, în special din cauza barierelor birocratice instituite dar și lipsei unor mecanisme bine definite la etapa elaborării proiectelor de legi și inițiative, în special la nivelul Parlamentului.</p> <p>Pe lângă acțiunile propuse în PNAAA la acest capitol care sunt de altfel salutare, autoritățile trebuie să monitorizeze implementarea adecvată a mecanismelor existente de cooperare cu societatea civilă, inclusiv să asigure îmbunătățirea acestora. Potrivit hotărârii de Guvern nr. 967 cu privire la mecanismul de consultare publică în procesul decizional art. 4 în cadrul Cancelariei de stat operează o subdiviziune internă responsabilă de consultarea publică cu</p>

		<p>decizional și Regulamentul Parlamentului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal • Indicatori de performanță: Modificări elaborate, adoptate și intrate în vigoare • Instituție responsabilă: Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Parlamentul • Termenul de realizare: trimestrul IV 2018 • Costuri: nu necesită resurse financiare 	<p>societatea civilă în procesul decizional. Aceasta însă este nefuncțională.</p> <p>Suplimentar, Pct. 5 al Regulamentului nr. 967 menționat prevede obligația autorității publice de a asigura accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente prin publicarea lor obligatorie pe pagina web oficială a autorității publice, precum și pe pagina web www.particip.gov.md. Aceste mecanisme în prezent nu sunt pe deplin funcționale, iar platforma particip.gov.md este utilizată selectiv de către autoritățile publice.</p> <p>De asemenea, Legea privind transparența în procesul decizional nu se aplică procesului de adoptare a legilor de către Parlament, iar Regulamentul Parlamentului nu include prevederi suficiente și clare pentru implicarea societății civile, în special delimitarea etapelor și posibilitățile de implicare în cazul modificărilor esențiale între prima și a doua lectură.</p> <p>În același context, asigurarea cadrului normativ în domeniul accesului la informație este subminat prin aplicarea abuzivă a prevederilor legii cu privire la datele cu caracter personal.</p> <p>Toate aceste probleme necesită o intervenție urgentă atât pe plan legislativ și normativ, cât și schimbarea practicii autorităților publice.</p>
--	--	---	--